

Er religion skadelig?

Utsagn fra (ny)ateister: "Religion forgifter alt" (Chr. Hitchens)

"Jeg fordømmer kristenheten; Jeg framfører mot den kristne kirke den mest fryktelige av alle beskyldninger som en anklager noen sinne har hatt i sin munn. Den er for meg, den største av all tenkbar umoral..." Fr. Nietzsche

Mot-påstand: "De gunstige effekter av religiøs tro og åndelighet på mental og fysisk helse er en av de best bevarte hemmeligheter i psykiatrien og medisinen generelt. Om funnene i den store mengden av forskning på dette området hadde gått i motsatt retning og hadde funnet at religion ødelegger mental helse, så ville det ha vært forside-oppslag på alle aviser i hele verden." (A. Sims -[43](#))

På en konferanse i 2007 som het 'Beyond Belief: Science, Religion Reason and Survival' sa Nobelprisvinner S. Weinberg: "Religion er en fornærmelse mot menneskelig verdighet. Med, eller uten den, ville en ha gode mennesker som gjør gode ting og onde mennesker som gjør onde ting. Men for at gode mennesker skal gjøre onde ting, trengs det religion." Dette inntrykket av at religion synes skadelig, synes å bre seg. I følge den britiske undersøkelsen YouGov, mente ca. 42% av de 2.200 intervjuobjektene at religion hadde en skadelig effekt, og bare 17% mente innflytelsen til religion var fordelaktig, for øvrig et betydelig lavere tall enn de 28% som oppga å tro på Gud ([1](#))

I 2004 ble det utført en undersøkelse i 10 land 'Hva verden mener om Gud'. (2) I Storbritannia (UK) mente da 29% at verden ville være bedre hjulpet uten å tro på Gud, mens det til sammenlikning bare var 6% som var av den mening i USA. Det synes også å være en markert stigning mellom 2004 og 2007, i denne oppfatningen. J. Humprey kommenterer mulige årsaker slik: "en grunn kan være publisiteten en håndfull gale mullaer og deres hat-fylte retorikk." ([3](#)) Denne

observasjonen er på linje med påstander fra ny-ateister at fundamentalistisk Islam har tippet vektstanga og alarmert verden

Bilde 1 Angrepet på Twin-towers 11.sep.2001 Fra: <http://theamericanheathen.com/2014/09/11/september-11-2001/>

mot religionens farer. Det er visseilig alt for enkelt å skrive en intens beretning om den grusomme oppførselen som kan tilskrives tilhengere av ulike religioner. Et eks. er Chr. Hitchens i "Gjør religion mennesker bedre?" (4)

Faren ved grunnløse generaliseringer

Imidlertid underminerer ny-ateistene sin egen sak ved å slå all religion sammen uten forskjell, som om all religion var like skyldig i anklagen om å framkalle farlig oppførsel. En ville ikke forvente slik krass overforenkling fra forfattere som høye lovpriser vitenskapelig tilnærming. Dette ble avslørt av f.eks. Prospect Magazine som før 'The God Delusion' hadde betegnet R. Dawkins som en verdens-klasse intellektuell, mens nevnte bok ble omtalt som 'uforsiktig, dogmatisk og selv-motsigende.' Det trengs tross alt ikke noen fra øverste akademiske klasse for å se at å klassifisere fredselskende Amish-folk i samme kategori som ekstreme Islamske fundamentalister, er klandringsverdig og farlige naive. Enhver som vet noe som helst om religion vet at de skiller seg 'himmelvidt' fra hverandre i lære og liv. Millioner av moderate mennesker fra alle religiøse overbevisninger, vil med rette kraftig ta til motmæle mot å bli kategorisert i lag med voldelige ekstremister, også med samme religiøse overbevisning. For øvrig synes [9.sept. \(2001\)](#) å være en merkelig avfyringsplattform for det ny-ateistiske angrepet på kristendom.

Dawkins synes tidvis å ha problemer med å skille relle forskjeller. Når vi snakker om Islam, skriver han: "Om du ikke tar det seriøst og yter det skikkelige respekt, så blir du fysisk truet på en måte ingen religion har bidratt til siden middelalderen. Til andre tider skriver han: "selv milde og moderate religioner bidrar med et klima av tro, som ekstremisme naturlig blomstrer i." (6) Egentlig er det dypt ironisk at ny-ateistene ikke skjeller mellom religioner, for de venter klart at andre skal skjelle mellom ateister. De ville ikke selv like, som selverkjente fredsommelige mennesker, å tilfeldig klassifiseres i lag med voldelige ekstremister av sitt eget livssyn, slike som Pol Pot, Mao og Stalin. På denne bakgrunn: hvorfor kommer det ingen advarsler om at moderat ateisme kan framskaffe et klima som ekstrem ateisme kan blomstre i, slik det gjorde i det 20. århundre. Om vi skulle anvende ny-ateistenes overforenklende teknikk på dem, ville det ikke vare lenge før voldsomme protester oppsto.

We Stand for Peace and Advocate the Cause of Peace in the World!

Bilde 2 Kan en generalisere fra ham til ny-ateister? Fra:

<http://focusonsocialism.ca/random.asp?ID=324>

Slike ting bidrar ikke til å øke tilliten til ny-ateistenes budskap. Det blir t.o.m. fristende å anvende Dawkins utsagn på dem, og ignorere alt annet de sier. Imidlertid må en motstå dette, da mange seriøse mennesker er dypt bekymret for det dårlige ryktet noen religioner har for å være involvert i onde aktiviteter. Det krever at vi besvarer angrepene på en tilbakeholden måte. Det rette spørsmål å stille er, i følge K.Ward, "hvorvidt denne religionen på nåværende tidspunkt er farlig i sin sosiale kontekst." (7). I et tilbakeblikk må det sies at det ikke er noe nytt at religion slik blir angrepet. B.Russell skrev i essayet: (Has Religion made useful Contributions to Civilisation?) "Mitt .. syn på religion er det til Lucretiusm. Jeg betrakter religion det som en sykdom født av frykt og som en kilde til ukjent misere for menneskeheten." (9)

Nå vil det ikke være naturlig her å snakke på vegne av andre religioner/konfesjoner. Det kan være opp til de enkelte religioners/konfesjoners talsmenn å svare på ny-ateistenes angrep. I ethvert tilfelle er en stor andel av ny-ateistenes angrep rettet mot kristenheten. (10) Dawkins sier eksplisitt at hans hovedmål er kristendommen. En annen ny-ateist, S. Harris, kaller en av sine bøker: "Letter to a Christian Nation(12)," og Hitchens sier at ateisme er en "protestant-ateisme." (13) Vi skal derfor konsentrere oss om protestantisk-kristendom.

Har protestantisk kristendom avlet voldelighet?

Forfatteren er irsk, og vel kjent med anklager om at volden i Nord-Irland skyldes religiøse årsaker. Dette til tross for at historikere peker på en hel rekke av komplekse, historiske og sosiale årsaker som gjør det alt for enkelt kun å henvise til religiøse årsaker. Hva er det så å si om dette onde aspekt ved kristendom? Det første som er å si er å fordømme og ta avstand fra det, like mye som ny-ateistene gjør. Selv om ny-ateistenes angrep på kristenheten kan være velbegrunnet, så er det ikke gyldig i forhold til Kristi lære. Kristenhet og kristendom (som lære) er to ulike størrelser, og som Kierkegaard påpekte, så var ikke kristenhetens vold kristelig. Det er av den enkle grunn at den var helt motsatt av det Kristus lærte. Når alt kommer til alt, så betyr ordet kristen en som etterfølger Kristus, og å følge Kristus innebærer å holde hans bud. Det er et bud som er godt kjent, siden det ble gitt spennings-toppunkt i evangelieberetningen om Jesu arrestasjon.

Jesus lærte sine etterfølgere ikke å hate sine fiender, men å elske dem. Han handlet også i overensstemmelse med dette, når den væpnede flokken kom i lag med Judas til Getsemane-hagen. Etter først å ha tillatt disiplene å ha tatt med to sverd, skjer så det at Peter hogger øret av tjeneren

Bilde 3 En som både prekte og praktiserte fred Fra: http://preceptaustin.org/sermon_on_the_mount_10.htm

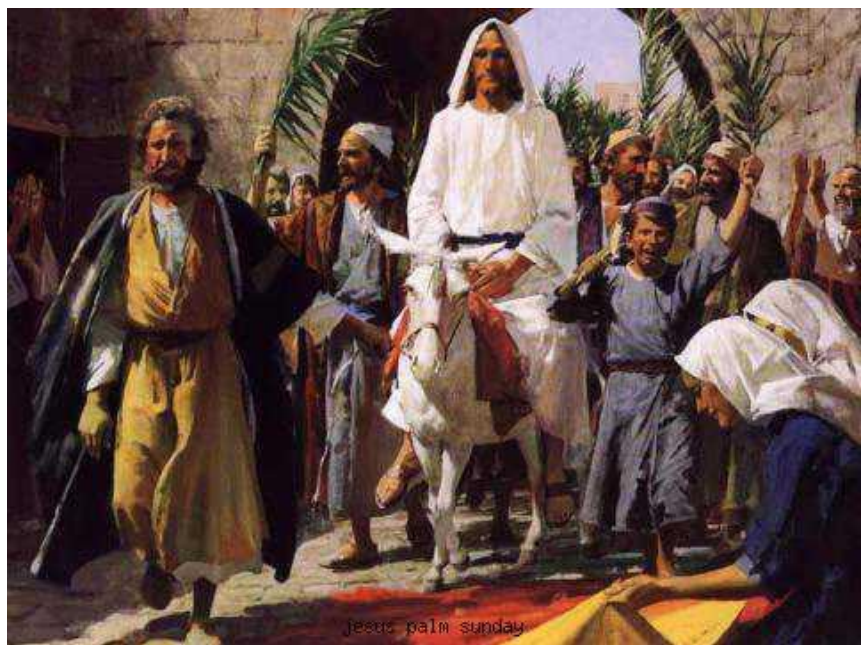
til øverstepresten. Da griper Jesus inn og sier flg. kjente sitat: Men Jesus sa til Peter: Da sa Jesus til ham: "Stikk sverdet ditt på plass igjen. For alle som griper til sverd, skal falle for sverd." (Matt 26v52) Å angripe med hjelp av våpen, synes dermed å stri mot Jesu vilje. Jesu svar på Peters sverd-dåd, var å gripe inn og helbrede tjenerens øre. Dette fysiske mirakelet peker på et dypere: når folk har grepet til fysiske håndgripeligheter i kristendommens navn, så har de bare lykkes i kutte av folks ører, slik at Kristi virkelige budskap ikke blir hørt.

Kristus tillot at han selv ble arrestert, og ført vekk for en ad-hoc rettsak. Hva var det de anklaget ham for? Ved å fremkalle voldelige handlinger mot staten. De samme anklagene Jesus ble møtt med hos Pilatus, får vi som kristne høre i våre dager. (Har de forfulgt meg..) En kunne ønske at ny-ateistene var såpass flinke som Pilatus. Han var øverste ansvarlige hos romerne for at ro og orden ble opprettholdt. Spesielt ved anledninger som denne, når folk i tusentall strømmet til Jerusalem, var det om å gjøre å være på vakt, da politiske spenninger gjerne tiltok da. De jødiske religiøse lederne anklaget Jesus for å være 'jødenes konge', altså en opprører mot romersk overherredømme. Dette måtte Jesus svare for hos landshøvdingen Pilatus: Og landshøvdingen spurte ham: «Er du jødenes konge?» «Du sier det», svarte Jesus. Konge betyr ulikt for ulike folk, og om Jesus svarte bekreftende, ville Pilatus tolke det i politisk forstand. I en annen forstand var imidlertid Kristus konge. En snau uke tidligere hadde han ridd inn i Jerusalem, mens folkemassene på [GT-vis](#) hyllet ham: "Se, din konge kommer til deg, rettferdig og rik på seier, fattig er han og rir på et esel, på en eselfole."

De jødiske lederne brukte denne episoden mot Jesus hos Pilatus. De visste at det var eneste måte å få ham dømt på hos romerne.

Men Jesus måtte svare sant overfor Pilatus:

Jesu svarte: "Min kongsmakt er ikke av denne verden. Var min kongsmakt av denne verden, hadde mine menn kjempet for at jeg ikke skulle bli overgitt til jødene. Men min kongsmakt er ikke herfra." (Joh.18v36) Pilatus måtte sikre seg at Jesu oppførsel ikke bare var taktisk bestemt, og spurte på nytt: "Du er altså konge?" sa Pilatus. "Du

Bilde 4 Ridedyret er ikke akkurat stridshingst Fra: <http://thebiblealiveandkickin.com/2013/03/>

sier at jeg er konge", svarte Jesus. "For å vitne om sannheten er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden. Hver den som er av sannheten, hører min røst." (Joh. 18v37) Sannheten er ikke noe en kan påtvinge folk under trusler om vold og makt. Religiøse fanatikere og militante ateister har ikke alltid forstått dette.

Sannhet var ikke det Pilatus forbandt med politiske og militære affærer, og Pilatus ble overbevist om at fangen foran ham ikke var noen trusel mot Roma, så han erklærte Jesus uskyldig mot anklagen. Men flokken av jøder utsatte Pilatus for en intens 'følelsesmessig utpressing', at han mistet motet når de innsatte seg selv som meddommere, og truet med å anmelde hans rettshåndhevelse til keiseren. Det var Pilatus moralske feighet, og ikke Kristi skyld som førte til korsfestelsen. Det synes dermed klart at Kristus ikke ville bruke vold i sannhetens interesse. Konklusjonen av dette blir at ny-ateistenes krav om å være basert på fornuft og bevis-basert historie, ikke holder stikk i forhold til det 1.århundres historie. De blander sammen Kristi lære med handlinger til kristne som handler mot denne. Ny-ateistene burde bifalle Kristus, ikke fordømme ham. Så skal vi se på kristenhetens praksis gjennom historien.

Oversatt og omgjort til .htm-format ved Asbjørn E. Lund